

CULTURA

Fundația Culturală Augustin Buzura

www.revistacultura.ro • anul XIV • nr. 5 (601) • mai 2019 •

cultura română
în epoca
marilor migrații

profesie: politician
între **util** și **realizabil**

phonbies sau
luddites?
noua relație cu tehnologia

români în lume

„Am muncit pentru integrare și, deopotrivă, pentru existență”

INTERVIU CU ARTISTUL
RADU-ANTON MAIER

**„Radu-Anton Maier, pictor român stabilit
în Germania” sau „Radu-Anton Maier,
pictor german de origine română”?**

Radu-Anton Maier: Apartenența la un grup social, la o etnie, la o familie ne este predestinată. Nu ne-o putem alege sau modifica la un moment dat, de aceea răspunsul la această întrebare se va desprinde din context. Să începem cu originea mea. M-am născut la Gilău, copilăria și adolescența mi le-am petrecut la Cluj.

Diverși factori de natură geografică, tradițională, familiară, afectivă și nu în cele din urmă educativă au contribuit substanțial la formarea, adaptarea și consolidarea mea, a unui tânăr artist plastic în România de după război. Tatăl german și mama româncă născută în Gilău au avut repetate dificultăți în precizarea, educarea și adaptarea celor doi copii – eu și fratele meu – la diversele „fluctuații” politice, naționale, strategice sau... materiale. Din 1967 sunt acasă în Bavaria, fiind obligat din motive politice să părăsesc țara în care m-am născut. O delimitare categorică și o predilecție clară spre un calificativ sau altul sunt imposibile, ținând cont de orientarea dublă de care beneficiaz până astăzi.

În acest context, mărturisesc cu o oarecare apăsare că aș fi făcut uz, în anumite situații, atât în România dictatorială, cât și în Germania postbelică de formulările cu duble semnificații „pictor german, de origine română” sau „pictor român, de origine germană”. Mă simt însă la fel de atașat de ambele culturi: de originea mea, de țara în care m-am născut, dar și de rezervorul spiritual german nelimitat. Expoziția mea actuală, „Față în față. Portrete și autoportrete de Radu Maier”, care a fost deschisă oficial în data de 24 mai în Galeria RADUART din Fürstenfeldbruck – inedită prin tematica propusă – este o mărturie a permanentului dialog creativ dintre cele două culturi. Am contrapus intenționat în același spațiu simboluri

identitare care diversifică, dar și subliniază simbioza culturală germano-română din întreaga mea creație.

Diferențe între mediul artistic din România și mediul artistic din Germania? Evoluția lor de-a lungul timpului?

Radu-Anton Maier: Făcând abstracție de faptul că în România din perioada dictaturii comuniste artele plastice nu dispuneau de o independență practicabilă și etalabilă, diferențele dintre mediile artistice ale celor două țări – România și Germania – nu puteau fi concretizate până în 1989, deoarece criteriile de evaluare lipseau cu desăvârșire.

Dacă însă ne-am permite să aducem la un numitor comun artele plastice practicate în Germania comunistă a lui Honecker cu cele din România, vom descoperi un catalog întreg de asemănări, ba chiar identități, cum ar fi servilitatea totală față de casta politică, lipsa unei toleranțe pentru arta modernă, o cenzură a cuvântului și a atitudinii față de anumite realități stringente. Diferențele între cele două medii artistice se nasc din modele de comportament creator și de prelucrare a tradiției, furnizate deopotrivă de surse germane, localizate în centrul Europei și cu o permanentă și nemijlocită influență de curente artistice de dimensiuni continentale. Sursele române, fără speranțe de carambolaj cu mișcări creatoare de

Galeria RADUART, deschiderea expoziției, mai 2019

anvergură, aveau să rămână secole de-a rândul izolate în Balcani. Actualitatea ne-a convins de o spectaculoasă schimbare a întregii arte conceptuale, precum și de noua atitudine a artiștilor față de ceea ce este dat de redat, dar și față de ceea ce nu este dat de redat. Salutabil este faptul că arta din România a pătruns tot mai pregnant în actualitatea internațională, acolo unde își are locul.

Cazul meu a rămas un exemplu convingător de reciprocitate nu numai de natură ideatică sau formal-tradițională, ci și de natura soluțiilor tehnice, care includ metode moderne de transpunere a culorii pe pânză, de combinare a materialelor de fabricație diversă, de păstrare și de conservare a artei.

Integrarea într-un spațiu cultural de adopție. Artistul solitar sau artistul în mijlocul unei comunități?

Radu-Anton Maier: Tema integrării individului într-un mediu străin este una de stringentă actualitate, temă cu care ne confruntăm zilnic și constatăm că ia forme tot mai diverse. Este de o altă natură situația artistului în societatea contemporană? Orice schimbare de domiciliu, adresă, țară sau continent poate fi abruptă, ireparabilă și de dimensiuni geologice. Artistul este dintr-odată parașutat într-o atmosferă în care „oxigenul artistic” nu

numai că are o altă prioritate atmosferică, ci și cei care-l „respiră” sunt înzestrați cu alte capacități receptive, sunt supuși unui atac artistic de o variabilitate aparte atât cantitativ, cât și calitativ. Au însă oricând la dispoziție criterii de comparație, nu numai universal acceptate, ci și prevăzute cu valorificarea muzeală corespunzătoare.

Integrarea ca noțiune poate avea – desigur! – mai multe semnificații, chiar dacă este vorba doar de cea care vizează artele, în speță artele plastice. Desigur că și situația financiară are o influență – uneori nefastă – asupra creației. „Filtrul bancnotei este uvertura decesului creativ”, îmi spunea în repetate rânduri sculptorul Aldo din Florența, în perioada studiului meu din Italia. Și cu siguranță avea dreptate.

Odată cu utilizarea în masă a rețelelor sociale, eventualele frontiere de izolare a artiștilor au fost reduse considerabil, aproape până la anulare. Indiferent de mediul cultural în care ne aflăm, deschiderea interioară joacă un rol important de catalizator între publicul iubitor de artă și mesajul artistic al fiecărui producător de artă.

Artistul, oricât ar dori să se separe de mase, este un produs al acestora și al mediului cultural, etnic și geografic în cauză. Legătura dintre emițător și receptor este una foarte fragilă și – de la caz la caz – greu estimabilă, de aceea necesită o permanentă adaptabilitate.

Galeria RADUART, deschiderea expoziției, mai 2019

Condiția primă și optimă este, fără îndoială, posedarea limbii și a culturii țării în cauză. La fel de important este să ai niște rădăcini sau să ți le inițiezi, să ți le cultivi și să ți le dezvolți. Contactele sociale, religioase, literare, dar și cele politice și sportive, pe care le-am acumulat chiar de la bun început, au fost punți de legătură care m-au introdus într-un mediu fecund și propice. A fost un proces în care am muncit pentru integrare și, deopotrivă, pentru existență. Ca desenator fin de hărți în perioada când încă nu existau computere, trebuia să am și un caracter de filosof grafician, în procesul de suprapunere a concepțiilor strict religioase cu cele care erau date deja pe hârtia simplă sau pe hârtia deja cartografiată. Nenumăratele expoziții pe care le-am organizat în diverse galerii și muzee din întreaga Germanie au constituit cel mai important factor de integrare și de recunoaștere a mea ca artist plastic și, în cele din urmă, adevărata mea consacrare în arta contemporană modernă.

Nostalgia pentru spațiul românesc sau legătura dinamică și continuă cu acesta?

Radu-Anton Maier: Spațiul românesc constituie pentru mine un amalgam de definiții atmosferice care se degajă din opera mea. Reflexia acestuia este redată nu numai prin coloritul strict romantic al unei primăveri în Ardeal sau prin oglindirile spectaculoase din lacul Tarnița, ci și prin adierea mirosurilor și parfumurilor locale, prin puritatea inconfundabilului albastru de Voroneț, prin modulațiile reliefului blând al Ardealului Central sau prin monumentalitatea lanțurilor carpatine.

Legătura dinamică și continuă cu spațiul original este o permanență în majoritatea lucrărilor mele și este redată prin multitudinea vaselor comunicante, a firelor, a rădăcinilor, a crengilor, a tulpinilor și a coroanelor arborifere, laitmotive care sunt plasate la intersecția planurilor spațiale jos-sus, stânga-dreapta, efectuând astfel conexiuni durabile și comunicative, cumulându-le într-o „opera aperta” sui-generis. Tema nostalgiei o abordez într-un fel special și prin actuala expoziție, în care mă detașez de peisaj și aduc în prim-plan chipul uman, cu întreaga sa geografie facială sau corporală. Efectul de atracție al diferitelor reprezentări umane, ca realitate sau ca mască, m-au însoțit de-a lungul întregii mele vieți. ■

Pictor, grafician, desenator și ilustrator de cărți, pictorul Radu-Anton Maier este o figură importantă pe scena artei internaționale, fiind considerat unul dintre exponenții de bază ai post-avangardismului. Forța impresionantă a portretelor și puterea imaginară a chipurilor create de Radu-Anton Maier, cu o carismă interioară inconfundabilă, au îmbogățit istoria artei cu exemple pregnante.

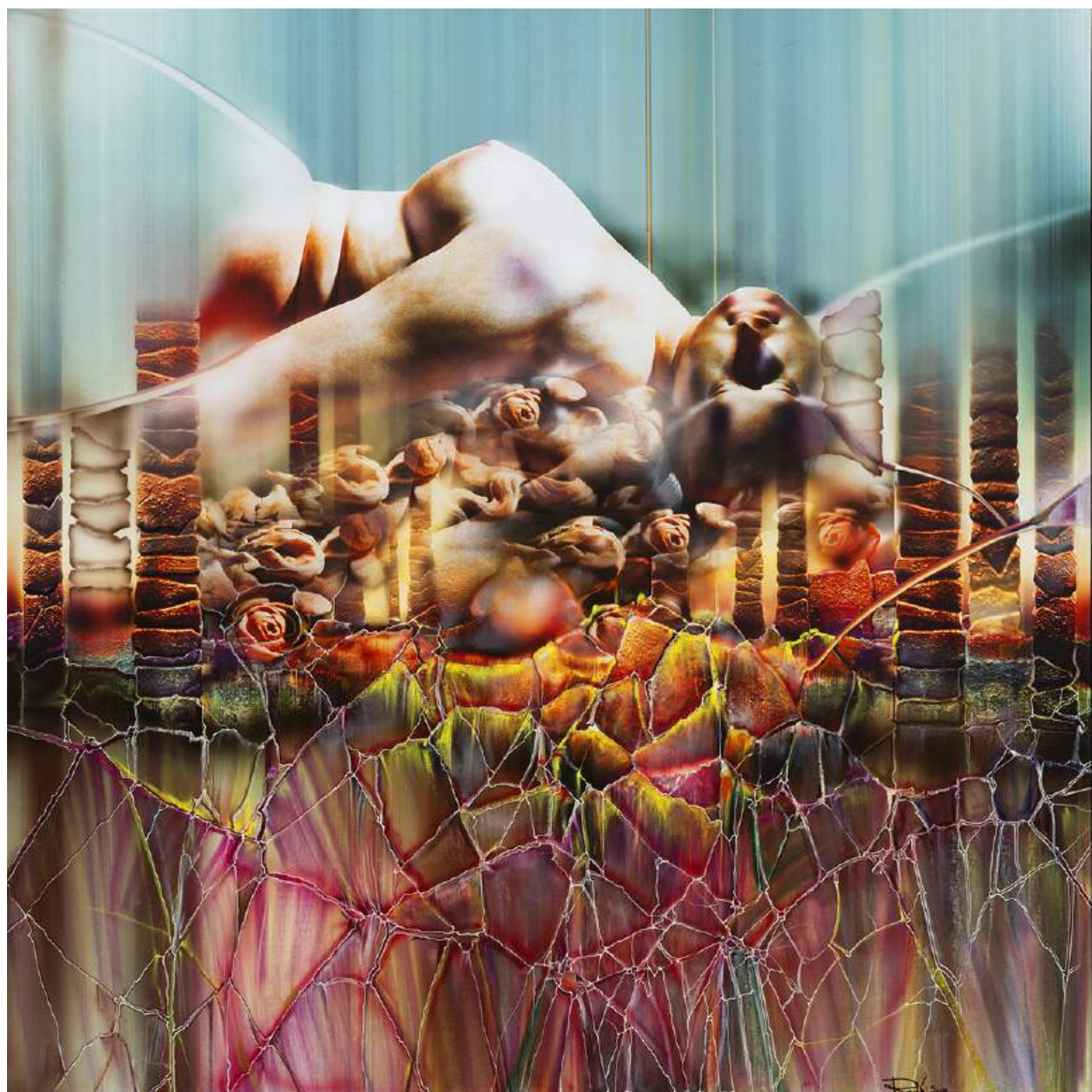
Începând cu 24.05.2019 galeria RADUART prezintă în premieră expoziția „Față în față. Portrete și autoportrete de Radu-Anton Maier”, care include circa 30 de lucrări ale artistului: portrete la comandă, portrete ale personalităților, portrete simbolice și autoportrete. Acest eveniment cultural este organizat cu prilejul zilei sale de naștere. Expoziția va fi deschisă până în data de 10 august 2019, la adresa Ledererstraße 12, în Fürstentfeldbruck, Germania. Program cu publicul este miercuri și vineri, orele 14.00-17.00 și sâmbătă - 11.00-13.00. Informații suplimentare: <https://www.raduart.de/portrete-de-radu-maier>. Facebook: facebook.com/raduart.de, facebook.com/radu.a.maier. Persoană de contact: Dr. Svetlana Maier, T +49 (0) 151 252 252 27, presse@raduart.de.

Galeria RADUART, deschiderea expoziției, mai 2019

RADU-ANTON MAIER
AUTOPORTRET, 2012

RADU-ANTON MAIER
PEȘTELE SFÂNT, 1989

RADU-ANTON MAIER, LUCIAN BLAGA IV, 2014

RADU-ANTON MAIER
POLITICIANUL, 2019

RADU-ANTON MAIER
PROFETUL III, 2013

